

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВНЗ «УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ**

Галузь знань – 04 «Богослов'я»

Спеціальність – 041 «Богослов'я»

Освітня програма -

«Християнська педагогіка та організація дозвілля»

Освітньо-кваліфікаційний рівень – «магістр»

I. ВСТУП

Фаховий вступний екзамен для вступу на програму підготовки магістра богослов'я освітньої програми «Християнська педагогіка та організація дозвілля» відбувається у формі усного іспиту, під час якого вступник повинен продемонструвати відповідний рівень знань з різних ділянок богослов'я: біблійного, догматичного, літургійного, патристичного, морального, пасторального, катехитики, історії Церкви, а також християнської педагогіки, дозвіллезнавства. Перелік питань поділений на тематичні блоки. Питання погруповані по білетах, по три питання у кожному білеті. Абітурієнт самостійно обирає білет та дає відповіді на усі питання, подані у білеті.

Фаховий вступний екзамен покликаний виявити обізнаність абітурієнта із сучасною науковою літературою на богословську тематику, з наголосом на дослідницьких зацікавленнях претендента, а також оцінити дослідницькі здібності та наукову зрілість вибору майбутнього магістранта.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Біблійне богослов'я

1. Загальні відомості про книги П'ятикнижжя.
2. Структура і зміст книги Буття.
3. Загальна характеристика і зміст Поетичних книг.
4. Особливості Євангелія від Матея.
5. Особливості Євангелія від Марка.
6. Особливості Євангелія від Луки.
7. Особливості Євангелія від Йоана.
8. Основні характеристики Пастирських Послань апостола Павла.
9. Загальні відомості про книгу Одкровення.

Догматичне богослов'я

10. Віруємо в Бога Отця: об'явлення Отця у Святому Письмі та передання Отців Церкви.
11. Віруємо в Єдинородного Сина: об'явлення Сина Божого у Святому Письмі та передання Отців Церкви.
12. Віруємо у Святого Духа: об'явлення Святого Духа у Святому Письмі та передання Отців Церкви.
13. Віруємо в єдину, святу, соборну і апостольську Церкву: Святе Письмо та передання Отців Церкви.
14. Духовне життя – життя у Святому Дусі: дари і плоди Святого Духа.
15. Основні богословські висновки події Благовіщення.

Літургіка

16. Божественна Літургія – основа життя християнської спільноти: проскомидія, Літургія Слова, Літургія Євхаристії.
17. Головні Господські свята літургійного року. Опишіть одне з них.
18. Головні Богородичні свята Східної Церкви. Опишіть одне з них.

19. Добове коло літургійної молитви.
20. Піст і його місце в літургійному році.
21. Спільна й особиста молитва у храмі та родині.

Святі Таїнства

22. Святі таїнства Хрещення і Миропомазання: їх значення і звершення.
23. Святе таїнство Євхаристії: його значення і звершення.
24. Святе таїнство Покаяння: його значення і звершення.
25. Святе таїнство Єлеопомазання: його значення і звершення.
26. Святе таїнство Подружжя: його значення і звершення.
27. Святе таїнство Священства: його значення і звершення.

Патристика

28. Які критерії визначення «Отці Церкви», «Матері Церкви»? Охарактеризуйте життя та діяльність когось із них (на вибір вступника).
29. Отці ранньої Церкви (1-3 ст.).
30. Отці Церкви 4-7 ст.
31. Розкрийте зміст богословського вчення Максима Ісповідника.
32. Основний зміст катехиз святого Кирила Єрусалимського.
33. Загальна характеристика Олександрійської катехитичної школи.
34. Загальна характеристика Антіохійської катехитичної школи.

Моральне богослов'я

35. Критерії оцінки людського вчинку.
36. Види моральних законів та їх співвідношення з людською свободою.
37. Розуміння гріха у східній та західній християнській традиції.
38. Питання подружньої етики: сучасні виклики та відповідь Церкви.
39. Біоетика: початок людського життя.
40. Біоетика: виклики закінчення людського життя.

Історія християнства в Україні

41. Володимирове хрещення та поширення християнства у Київській Русі.
42. Представте головні передумови та наслідки Берестейської унії.
43. Проаналізуйте вклад митрополита Андрея Шептицького у розвиток Церкви.
44. Опишіть процес та наслідки ліквідації Греко-Католицької Церкви радянською владою після Другої світової війни.

Пасторальне богослов'я

45. Значення II Ватиканського Собору в оновленні пасторального богослов'я.
46. Сучасні напрями у пасторальному богослов'ї.
47. Роль мирян в пасторальній діяльності Церкви.

Катехитика

48. Дайте визначення термінів «катехитиза», «катехизація», «катехит».

49. Проаналізуйте основні джерела катехизації.

50. Коротко охарактеризуйте основні частини Катехизму УГКЦ «Христос – наша Пасха»

Організація дозвілля

51. Види дозвілля.

52. Функції дозвілля.

53. Основні засади організації та проведення гри.

Християнська педагогіка

54. Ісус Христос як зразок християнського педагога: особливості педагогічних форм і методів.

55. Принципи християнської педагогіки згідно творчої спадщини Григорія Ваценка.

56. Превентивна система виховання Дона Боско.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

61-70 балів

Абітурієнт виявляє особливі творчі здібності, вміє використовувати знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

51-60 балів

Абітурієнт вільно володіє необхідним матеріалом, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

41-50 балів

Абітурієнт вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію; виправляє помилки, серед яких є суттєві; добирає аргументи для підтвердження думок.

31-40 балів

Абітурієнт відтворює значну частину необхідного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою може аналізувати предметний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

21-30 балів

Абітурієнт володіє предметним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.

11-20 балів

Абітурієнт володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину предметного матеріалу.

1-10 балів

Абітурієнт володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

IV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Основна література

1. Святе Письмо Старого та Нового Завіту [зі вступами до книг].
2. Документи Другого Ватиканського Собору: конституції, декрети, декларації. Львів: Свічадо, 1996.
3. Катехизм УГКЦ «Христос – наша Пасха». Львів: Свічадо, 2011.
4. Катехизм Католицької Церкви. Львів: Синод Української Греко-Католицької Церкви, 2002.
5. Загальний катехитичний довідник. Львів: Свічадо 1999.
6. Джирланда, А. Ключ до Біблії. Новий Завіт. Львів: Свічадо, 2005.
7. Джирланда, А. Ключ до Біблії. Старий Завіт. Львів: Свічадо, 2006.
8. Катрій, Ю. Пізнай свій обряд! Літургійний рік Української Католицької Церкви (посібник). Нью-Йорк – Рим, 1982.
9. Лаба, В. Патрологія. Львів, 1998.

2. Допоміжна література

1. Б'янка, Е., Де Амброджіо, К. Отець Боско приятель молоді. Салезіанська педагогіка / переклад з італ. о. Л. Гайдуківський. Львів: Видавництво «Дон Боско», 2008.
2. Барщевський, Т. Йоганівський корпус. Конспект лекцій. Львів, 2010.
3. Барщевський, Т. Пророчі книги. Конспект лекцій. Львів: Катехитично-педагогічний Інститут УКУ, 2008.
4. Безручко, Я. Християнська педагогіка. Івано-Франківськ, 1997.
5. Будуйкевич, Я. Душпастирство: українське душпастирство на порозі ХХІ століття. Посібник для священиків і студентів богословських навчальних закладів. Івано-Франківськ, 2002.
6. Ващенко, Г. Виховний ідеал. Підручник для педагогів, виховників молоді і батьків. Полтава: Полтавський вісник, 1994.
7. Гьофнер, Йозеф, Кардинал. Християнське суспільне вчення / переклад з німецької: С. Пташник, Р. Оглашений. Львів: Свічадо, 2002.
8. Гудзяк, Б. Криза і реформа: Київська митрополія, Царгородський патріархат і генеза Берестейської унії / переклад М. Габлевич, упорядник О. Турій, Львів, 2000.
9. Димид, М. Херсонеське таїнство свободи. Львів: Свічадо, 2007.
10. Документи Церкви про шлюб та сім'ю. Львів: Колесо, 2008.
11. Дольницький, І. Типик Української Католицької Церкви / переклад з церковнослов. Рим, 1992.
12. Дуда, Н., Цюпа, с. Луїза, Козіброда, А. Моя мандрівка з Ісусом та друзями. Методичні матеріали для провідників літніх християнських таборів. Львів: Свічадо, 2007.
13. Життя у Христі: моральна катехиза / упорядник о. д-р С. Шевчук. Львів: Видавництво

УКУ, 2004.

14. Ісіченко, І. Історія Христової Церкви в Україні, Харків: АКТА, 2003.
15. Каспер, В. Ісус Христос / переклад з німецької під ред. А. Павлишина. Київ: Дух і літера, 2002.
16. Кришталь, Г. Етика статевої і подружнього життя. Моральне богослов'я. Скрипти для студентів. Львів: Видавництво УКУ, 2009.
17. Кунцлер, М. Літургія Церкви / переклад з німецької Монахині Софії. Львів: Свічадо, 2001.
18. Лужницький, Г. Українська Церква між Сходом і Заходом: Нарис історії Української Церкви. Філадельфія, 1954.
19. Москалик, Я. Нарис христологічної доктрини. Львів: ЛБА, 1998.
20. Обер, Ж.М. Моральне богослов'я / переклад з італійської о. М. І. Любачівського. Львів: Стрім, 1997.
21. Онуферко, А. Вступ до Старого Завіту і огляд історичних книг. - Львів, 1999. Т.1, 2.
22. Падовезе, Л. Вступ до патристичного богослов'я / переклад з французької Г. Теодорович. Львів, 2001.
23. Рупнік, М.І. Духовне життя. Львів: ЛБА, 1999.
24. Свідеркувна, А. Розмови про Біблію. Новий Завіт. Львів: Свічадо 2009.
25. Свідеркувна, А. Розмови про Біблію. Старий Завіт. Львів: Свічадо 2008.
26. Суховерська, О. В. Рухові забави та ігри: З мелодіями й примовками. Львів: Свічадо, 2007. – 124 с.
27. Шмеман, О. Евхаристія Таїнство Царства. Львів: Свічадо, 2007.
28. Шмеман, О. За життя світу. Таїнства і Православ'я. Львів: Свічадо, 2009.
29. Шпідлік, Т. Духовність християнського Сходу. Львів: ЛБА, 1999.